

Redaktieraad en Freek Thomasson over Solidariteit.

Op zaterdag 31 maart jl. besprak de redaktieraad van Solidariteit een aantal belangrijke zaken voor de toekomst van het blad. Het financieel overzicht werd doorgenomen en behalve over de inhoud van het blad (zie Redaktioneel) werd ook gediskussieerd over de noodzaak van het blad als zodanig. Dit naar aanleiding van de discussie die in nummer 4/5 tussen Lodewijk de Waal en Dick Oele werd gevoerd. Omdat Lodewijk de Waal verhinderd was, werd Freek Thomasson, voorzitter van de Dienstenbond, bereid gevonden het standpunt van Lodewijk de Waal zo veel mogelijk te vertegenwoordigen. Dick Oele trad als gesprekspartner namens Solidariteit op.

DEMOKRATISCH CENTRALISME

Freek startte met een uiteenzetting die globaal overeenstemde met de visie van Lodewijk de Waal. Uit zijn persoonlijke aanvullingen de volgende passage: De Nederlandse vakbeweging kent een structuur met 'veel mensen in dienst, door de leden betaald en vóór de leden werkend. Dat is enerzijds een sterk punt (professionele onderhandelaars; hoge kwaliteit belangenbehartiging; geen afhankelijkheid van een werkgever, enzovoorts). Anderzijds is er een zwak punt. De binding met de leden verzwakt. En bovendien ontstaat de neiging het beter te weten dan groepen leden. Toch kan ik met die zwakke punten wel leven. Omdat zij opwegen tegen de voordelen. Als daarbij, zoals in de Dienstenbond FNV, het systeem van democratisch centralisme wordt gehanteerd, dan ontstaat toch een vrij sterke bond. Onder democratisch centralisme versta ik het systeem, waarbij sprake is van verscheidenheid in de discussie over en eenheid in de uitvoering van beleid.'

SOLIDARITEIT HEEFT GEEN INVLOED

Over ons blad merkte Freek op: De kolommen van Solidariteit suggereren nogal eens dat we blanco zouden kunnen beginnen, terwijl er al een vakbondsbeleid na discussie intern tot stand komt en de strijd voor realisering van eisen allang aan de gang is. Zoals Lodewijk de Waal al zei: het blad zou weleens als een circuit van ontevreden kunnen gaan functioneren. Solidariteit heeft namelijk geen enkele invloed bij de totstandkoming van het

vakbondsbeleid. De bundeling van de kritiek vindt niet haar weg naar de bond. Binnen de bond beslissen de leden en de bondsraad. Solidariteit staat daar volstrekt buiten. Daarom wordt het preken voor eigen parochie.

GEEN VARIANT VAN HET REGERINGSVERHAAL

Ook Dick Oele vatte zijn standpunten samen. Kern daarin was: met het FNV-urgentieprogramma gaan de bonden op de stoel van de ondernemers zitten. De FNV kan het nooit beter dan de ondernemers zélf. Als je uitgaat van dezelfde soort redeneringen als de regering en de ondernemers kweek je geen vertrouwen in eigen kracht. Op dit moment kunnen we allerlei eisen niet zomaar realiseren. Om de strijd vol te houden is een verdergaand perspectief nodig en uitleg waarom de ondernemers en hun regering dit beleid voeren. Deze bondsleiding zal een ander beleid en een andere visie niet ontwikkelen. Daarom hebben we een blad als Solidariteit keihard nodig. Tegelijkertijd is zo'n blad een enorme steun voor je werk binnen de bond. In de discussie die hierop volgde, werd onder andere benadrukt dat de leden van een bond juist bij acties behoefte hebben om te horen waarom de politiek van regering en ondernemers *in de kern* fout is. Op een variant van het regeringsverhaal, als visie van *hun* bond, zitten ze dan bepaald niet te wachten, hetzelfde geldt voor de informatie in de bondsbladen: het gaat niet om minder, maar om #niet# bezuinigen. Freek reageerde daar onder andere op door te stellen dat de leden niet

geïnteresseerd zijn in lange verhalen, vol visie, in de bondsbladen en helemaal niet tijdens aktiebijeenkomsten. Dat soort onderwerpen vergt een lange termijn-visie en kan slechts indringend aan de orde komen in kleinschalige discussies, bijvoorbeeld als bij een falende directie de mensen het bedrijf willen overnemen.

Verskillende leden van de redaktieraad gingen in op Freeks visie over de structuur van de vakbeweging: democratisch centralisme. 'Er is geen sprake van democratie, wel van centralisme. Tussen leden en bestuurders bestaat een pure scheiding. Het apparaat denkt en de rest voert uit. Als bestuurders kritiek te horen krijgen, beschouwen ze dat als een aanval op hun positie. En als leden kritiek leveren, zijn ze niet loyaal ten opzichte van de bond.'

SOLIDARITEIT, DEEL VAN DE VAKBEWEGING

Zoals de bedoeling was, werd de discussie vooral toegespitst op het blad zélf. Er werd gesteld dat Solidariteit hard nodig is gezien het gevoerde beleid in de bondsbladen. Die staan vol met algemene, lange en onbegrijpelijke artikelen. De ervaringen en meningen van de mensen zelf vind je er nauwelijks in terug. Bovendien krijg je geen informatie over ontwikkelingen binnen andere afdelingen of bedrijven. Laat staan dat in de bondsbladen een echte doorlopende discussie over het bondsbeleid mogelijk is. Middels Solidariteit kunnen we onze standpunten wel naar voren brengen en bespreken. Van verschillende kanten werd bezwaar gemaakt tegen de stelling van Freek dat Solidariteit buiten en los van de vakbondspraktijk zou staan. Solidariteit is een bindmiddel voor vakbondsleden die met hun kritiek en problemen alleen staan. Alle mensen die bij Solidariteit betrokken zijn, zijn actief in de bond. De discussies en artikelen in het blad komen rechtstreeks uit de vakbondspraktijk voort. Kritiek binnen de bond wordt alleen geaksepteerd als

REDAKTIERAAD**Solidariteit**

het binnen het beleid past. Daarom gaat het veranderen van de structuur en het beleid zo moeizaam. Via een blad als Solidariteit kan je samen met anderen zoeken naar openingen. Volgens een van de aanwezigen is het veel moeilijker om mensen duidelijk te maken dat ze alleen moeten vechten, apart moeten discussiëren, dat we moeten inleveren, dat we bijna hetzelfde moeten doen als de ondernemers. Het andere verhaal daartegenover is veel makkelijker. Solidariteit is een mogelijkheid dat naar voren te brengen.

Volgens Freek, die het laatste woord kreeg, is de huidige vakbond doortrokken van het inzicht dat we samen moeten vechten. Dat samen vechten bereik je sneller door je te richten op de structuur van de bond in plaats van op een blad als Solidariteit. Hij erkende dat het blad wel een functie zou kunnen hebben voor individuen, maar voor hemzelf in zijn functie is het blad overbodig. Freek zegde toe in het bondsbestuur van de dienstenbond verslag te doen van de discussie over Solidariteit.

Redactie